

Płk rez. Mieczysław Hucal

30 LAT ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLSKICH ŻOŁNIERZY ŁĄCZNOŚCI

Koncepcja powołania Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności narodziła się w roku 1992. 12 sierpnia u szefa Wojsk Łączności gen. bryg. Henryka Andrackiego powołano Komitet Założycielski Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności.

W tym czasie w Londynie działał Związek Łącznościowców skupiający weteranów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. W kraju od 1967 roku funkcjonował Klub Kombatantów Wojsk Łączności założony przez gen. bryg. Heliodora Cepę, naczelnego dowódcę Wojsk Łączności Ministerstwa Spraw Wojskowych w 1939 roku, a podczas drugiej wojny światowej szefa łączności Sztabu Naczelnego Wodza w Paryżu i Londynie. Trzecim stowarzyszeniem gromadzącym weteranów łączności był utworzony w 1974 roku Klub Oficerów Rezerwy i Kombatantów Wojsk Łączności.

8 lutego 1993 roku, Światowy Związek Polskich Żołnierzy Łączności został zarejestrowany przez Sąd Wojewódzki w Warszawie. W dniach 26 - 27 sierpnia 1993 r. w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Łączności w Zegrzu odbył się pierwszy Walny Zjazd Związku, będący zwieńczeniem procesu jednoczenia wszystkich środowisk łącznościowców. Delegaci zaakceptowali ostateczny zarejestrowany przez sąd kształt Statutu, który określał cele i zadania Związku. Głównym celem była integracja wszystkich środowisk polskich żołnierzy łączności dla kultywowania i popularyzacji łącznościowych tradycji oraz gromadzenie dokumentów i pamiątek obrazujących historię Wojsk Łączności.

Plakietka uczestnika I Walnego Zjazdu Związku

Działanie na rzecz zachowania i popularyzacji tradycji oraz upowszechniania historii Wojsk Łączności Związek prowadził i prowadzi wielokierunkowo.

Pierwszy z nich obejmował gromadzenie eksponatów i pamiątek kwalifikujących się do przechowywania w Muzeum Wojsk Łączności. Powstało ono dwa lata wcześniej niż nasz Związek, a jego twórcą i wieloletnim nieetatowym kustoszem był jeden z inicjatorów powołania ŚZPŻŁ i członek jego władz naczelnych od początku powstania Związku płk Stanisław Markowski. Bogate i unikalne zbiory Muzeum były jego osobistym osiągnięciem. Ponieważ Muzeum znajdowało się na terenie zamkniętym i dostęp do niego nie był powszechnie możliwy, decyzją dyrektora Departamentu Wychowania i Promocji Obronności MON zbiory Muzeum zostały w roku 2008 przekazane do Sali Tradycji Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki.

Następnym zadaniem było gromadzenie dokumentów, opisów, sprawozdań i wspomnień z działania Wojsk Łączności. Obecnie w Archiwum Związku znajduje się najbogatszy w Polsce zbiór materiałów o tej tematyce. Były one wykorzystywane przez wojskowych studentów i pracowników różnych instytucji do napisania wielu prac naukowych i dysertacji doktorskich. Dzięki zaangażowaniu członków Oddziału „Zegrze” w roku 2013 zbiory zostały uporządkowane i skatalogowane, a w roku następnym przy okazji obchodów 95-lecia szkolenia kadr łączności w Zegrzu oficjalnie przekazane do biblioteki CSŁiI jako zbiór wydzielony.

Polem, na którym Związek ma niekwestionowane osiągnięcia jest działalność wydawnicza. Dzięki przychylności kolejnych komendantów WSOWŁ a następnie CSŁiI, począwszy od 1993 roku korzystając z bazy wydawniczej zegrzyńskiego ośrodka wydano kilka zeszytów Biuletynu Łącznościowca i Zeszytów Historii Wojsk Łączności.

Opracowano i wydano 5 numerów Przeglądu Łączności i Informatyki poświęconych kolejno: Łączności w Kampanii Wrześniowej (1999), Łączności w Armii Krajowej i w Powstaniu Warszawskim (2003), Studium Łączności w Kampanii Polskiej w 1939 roku (2007), Współpracy Państwowej Sieci Telekomunikacyjnej z Wojskami Łączności w Kampanii Polskiej 1939 roku (2008) oraz Wojskom Łączności w Wojsku Polskim na Wschodzie (2010).

Od początku istnienia Związku wydawany jest „Komunikat Zarządu Głównego ŚZPŻŁ”. W ciągu 30 lat działalności wydano 40 numerów zawierających aktualne informacje Zarządu Głównego Związku, artykuły o jednostkach wojskowych wojsk łączności, wspomnienia, informacje o historycznym i współczesnym sprzęcie łączności.

Wszystkie egzemplarze Biuletynu Łącznościowca, Przeglądu Łączności i Informatyki, Komunikatów oraz innych publikacji są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Związku <http://www.szpzl.pl/> w zakładce „Publikacje”.

W roku 2003 płk Stanisław Markowski opracował „Wykaz oficerów służby stałej wojsk łączności II Rzeczypospolitej”. W wykazie znajdują się 943 nazwiska.

Rok 2015 to publikacja poświęcona członkom naszego Związku. Płk Jan Kowalski z Oddziału „Sieradz” pokusił się o opracowanie historii Związku poprzez historię jego członków. W książce „Stowarzyszeni w Światowym Związku Polskich Żołnierzy Łączności” na ponad 250 stronach zostały przedstawione biografie naszych Koleżanek i Kolegów. W roku 2018 ukazała się część druga. Obecnie gromadzimy materiały do części trzeciej.

W roku 2017 została wydana książka „Sprzęt łączności wojskowej na przestrzeni lat”, na łamach której autor ppłk Mieczysław Hucal podjął próbę przedstawienia jak rozwijał się sprzęt łączności wojskowej od początków po odzyskaniu niepodległości aż po dzień dzisiejszy. W 2021 roku ukazało się drugie wydanie książki, poprawione i uzupełnione o wiele nowych informacji.

W roku 2019 ukazało się kilka kolejnych pozycji wydawniczych. Pierwsza to „Ośrodek Szkolenia Żołnierzy Łączności w Zegrzu 1919 - 2019” wydana z okazji 100. rocznicy rozpoczęcia szkolenia kadr łączności w Zegrzu. Jej autorami są Koledzy Mieczysław Hucal i Mirosław Pakuła. Autorką kolejnej jest Koleżanka Małgorzata Kaczyńska: „Wojna na falach eteru, ze wspomnień Wacława Musiała - łącznościowca Generała Maczka”. Na kanwie wspomnień swojego ojca przedstawiła losy łącznościowców 1 Dywizji Pancерnej Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

W tym samym roku ukazało się trzecie wydanie książki „Polskie Wojska Łączności na przełomie XX i XXI wieku”, której autorem jest Kolega Jan Kowalski oraz „70 lat z historii i dorobku Wojsk Łączności i informatyki WP”, napisana przez Kolegów z Oddziału „Warszawa”.

Najnowsze pozycje wydawnicze Związku

Kolejnym sposobem popularyzacji naszej historii i tradycji jest prezentacja sprzętu łączności wojskowej jakim posługiwali się polscy łącznościowcy na przestrzeni lat. W tej dziedzinie przodują oddziały Sieradz i Zegrze. Koledzy z Sieradza już od ponad 10 lat są współorganizatorami i opiekunami stałej wystawy sprzętu łączności wojskowej w Muzeum Okręgowym w Sieradzu. Wystawa regularnie jest wzbogacana w nowe eksponaty.

Muzeum Okręgowe w Sieradzu - wystawa stała

Od niedawna wykorzystując fakt posiadania namiotu „oddziałowego” Koledzy z Sieradza starają się prezentować wybrane egzemplarze sprzętu łączności podczas wydarzeń plenerowych na terenie miasta.

Pokaz sprzętu łączności podczas Święta Wojska Polskiego w 2022 roku

Również Oddział „Zegrze” wnosi swoją „cegielekę” w tej dziedzinie. Już w roku 2014 był współorganizatorem czasowej wystawy w Muzeum Historycznym w Legionowie poświęconej łączności wojskowej. Była to najprawdopodobniej największa wystawa czasowa poświęcona tej tematyce jaka dotychczas została zorganizowana w Polsce.

Muzeum Historyczne w Legionowie - wystawa czasowa 2014r.

Oddział regularnie organizuje pokazy sprzętu łączności podczas wydarzeń plenerowych, świąt państwowych i wojskowych, jako wydarzenie dodatkowe podczas prelekcji oraz na zaproszenie władz samorządowych, instytucji, szkół itp.

Pokaz sprzętu łączności podczas ubiegłorocznego Świąta WLiI w CSLiI

Nie tylko historia przyświeca naszej działalności. Takim przykładem jest Oddział „Sieradz”, który był współorganizatorem cyklicznych konferencji poświęconych najnowszym trendom w łączności wojskowej. Dotychczas zostało zorganizowanych osiem edycji konferencji pod tytułem "Ewolucja wojskowych systemów teleinformatycznych oraz Lessons Learned w świetle misji pokojowych i stabilizacyjnych". Później decyzją głównego organizatora kolejnych edycji już nie zorganizowano

Konferencja w Sieradzu – 2016r.

Po kilkuletniej przerwie w październiku 2021 roku z inicjatywy ówczesnego szefa P-6 płk. Piotra Chodowca ponownie zorganizowano konferencję na temat przyszłości i rozwoju Wojsk Łączności i Informatyki. Tym razem w Zegrzu Południowym. Niestety nadzieje na ich kontynuowanie póki co okazały się płonne.

Wystąpienie prezesa ZG ŚZPŻŁ podczas konferencji w Zegrzu

Wraz z powstaniem Oddziału „Zegrze” rozpoczęła się aktywna działalność w nowej dziedzinie czyli upowszechnianie wiedzy o Związku historii i tradycjach WLiI wśród społeczności lokalnej. Z czasem aktywnie zaczęły działać w tej dziedzinie oddziały Sieradz i Śrem.

Zajęcia prowadzone w ramach ferii w muzeum – Filia „Piaski” Muzeum Historycznego w Legionowie

Lekcja historii w Muzeum Okręgowym w Sieradzu

Zwieńczeniem 25-letniej działalności Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności były obchody Jubileuszu, które odbyły się 21 września 2018 roku w Zegrzu. W trakcie obchodów otrzymaliśmy sztandar. Było to spełnienie tego co postanowiono już na I Zjeździe ŚZPŻŁ. Zajęło to nieco czasu, ale lepiej późno niż wcale.

Gwóźdź wbija ówczesny prezes Zarządu Głównego ŚZPŻŁ gen. bryg. Edmund Smakulski

Nie zapominamy o tych co odeszli na wieczną wartę. Wszystkie oddziały przynajmniej raz w roku odwiedzają groby zmarłych i zapalają symboliczny znicz. Na stronie internetowej Związku funkcjonuje „Żałobna Karta”, na której umieszczeni są wszyscy członkowie Związku, którzy od nas odeszli. Wielokrotnie mieliśmy sygnały, że dzięki niej odnajdowane były osoby i ich miejsca pochówku, które dotychczas były nieznanne.

Zapłonęły znicze m.in. na cmentarzu w Sieradzu

... i Śremie

Światowy Związek Polskich Żołnierzy Łączności od lat współpracuje z wieloma instytucjami i jednostkami Ministerstwa Obrony Narodowej. Wymieńmy choć te, z którymi współpraca trwa najdłużej. Są to: Zarząd Kierowania i Dowodzenia P-6 Sztabu Generalnego

WP (na przestrzeni lat miał różne nazwy), Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki, 15. Sieradzka Brygada Wsparcia Dowodzenia, 6 batalion dowodzenia Sił Powietrznych, Regionalne Centrum Informatyki Warszawa i wiele innych.

Spotkanie z szefem ZKiD płk. Piotrem Chodowcem

Spotkanie z dowódcą 6 batalionu dowodzenia SP w Śremie

Spotkanie „poligonowe” Oddziału Sieradz z dowódcą 15 SBWD

Nasza działalność to również próba spełnienia oczekiwań naszych Kolegów. Każdy oddział realizuje to we własnym zakresie w zależności od swoich możliwości, oczekiwań i propozycji swoich członków. Są to m.in. spotkania plenerowe, integracyjne, wycieczki, zawody sportowe i wiele innych. Poniżej kilka przykładów.

Spotkanie Noworoczne Oddziału Bydgoszcz

Zawody strzeleckie w Oddziale Śrem

Spotkanie plenerowe Oddziału Sieradz

Spotkanie „opłatkowe” Oddziału Warszawa

Splyw kajakowy Oddziału Zegrze

Wiele by można było jeszcze napisać o tym co się działo w Światowym Związku Polskich Żołnierzy Łączności w czasie tych 30 lat. Powstała by spora broszurka a być może i książka. Natomiast każdy artykuł musi mieć swoją, rozsądną objętość.

Po więcej informacji zapraszamy na naszą stronę internetową www.szpzl.pl oraz strony internetowe oddziałów (linki do nich znajdują się na stronie internetowej Zarządu Głównego) oraz ich profile w mediach społecznościowych.

Na koniec chcę podziękować wszystkim członkom Światowego Związku Polskich Żołnierzy za dotychczasową działalność, zaangażowanie, poświęcenie swojego wolnego czasu pomimo wielu obowiązków zawodowych i rodzinnych oraz życzyć wszystkiego najlepszego, dalszej owocnej działalności w naszym Stowarzyszeniu, dużo zdrowia oraz pomyślności w działalności zawodowej i życiu rodzinnym.

Wszystkich zainteresowanych a dotychczas niezdecydowanych zapraszam w nasze szeregi. Im nas będzie więcej tym więcej będziemy mogli zrobić dla siebie i dla zachowania dla przyszłych pokoleń historii i tradycji Wojsk Łączności i Informatyki.